

7. 3. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se připravit na licenční řízení ČNB

Získání vysněné licence k povolení činnosti platební instituce předchází správní řízení vedené ČNB. Níže přinášíme základní informace o tomto řízení obecně a jak projít tímto náročným procesem.

Licenční řízení

Licenční řízení je proces, který umožňuje jednotlivým subjektům získat licence, a tedy povolení k provádění činnosti, která je regulována příslušnými právními předpisy. Tato licenční řízení jsou svou povahou správní řízení. Základní procesní normou je tedy správní řád. Licenční řízení vykazují specifika plynoucí z jednotlivých zvláštních zákonů dle příslušných oblastí finančního trhu. Základní věcná norma je odvislá od věcné specializace oblasti, na kterou licence dopadá, pro oblast bankovníctví je to např. zákon o bankách[1], pro oblast platebního styku a služeb je to zákon o platebním styku[2] atd. Udělování licencí se týká tedy nejen bank, ale také spořitelních družstev, oblasti pojišťovnictví, směnáren, penzijních společností, investičních fondů nebo obchodníků s cennými papíry, dále institucí elektronických peněz, platebních institucí, správců informací o platebním účtu atd. Obecněji lze předchozí uvedené rozdělit na bankovní a nebankovní subjekty dle toho zda vlastní bankovní licenci či nikoliv.

Nebankovní poskytovatelé platebních služeb

Ustanovení § 5 zákona o platebním styku nám současně definuje subjekty oprávněné poskytovat platební služby. Kategorizace platebních služeb vychází ze směrnice Evropské unie, která je implementována zákonem o platebním styku; ten rozlišuje několik druhů platebních služeb. Jejich pozitivní vymezení obsahuje § 3 zákona o platebním styku. Existují činnosti, které nejsou platební službou a proto se nevyžaduje povolení na základě § 3 odst. 3 výše uvedeného zákona (negativní výčet).

Podmínky pro udělení licence stanovuje zákon o platebním styku samostatně pro každou v zákoně uvedenou kategorii, přičemž některé podmínky jsou průřezové, tedy společné. Zákon stanoví lhůtu, během které musí být žádosti o povolení k činnosti ČNB vyřízeny. Až v okamžiku, kdy žadatel splní požadované náležitosti, ČNB vydá rozhodnutí o udělení povolení.

Platební instituce

Zájemce o udělení povolení k činnosti platební instituce musí úspěšně prokázat **splnění zákonných požadavků**. Řada parametrů vyplývá z prováděcích vyhlášek, které podrobněji upravují náležitosti licenčního řízení pro daný typ subjektu, čímž se jeví pro nezkušeného žadatele celá příprava žádosti velmi složitá. Vyhlášky jsou tu však na místě, protože stanoví specifické požadavky a technické náležitosti pro daný typ žadatele (např. vzory žádostí a oznámení, hlášení závažných bezpečnostních a provozních incidentů, náležitosti některých dokumentů apod.). Rozsah podkladů stanovený vyhláškami nelze požadovat za konečný, nejedná se o taxativní výčet a ČNB si může vyžádat k doplnění i jiné podklady, které bude považovat za nezbytné dle konkrétního případu a okolností.

V neposlední řadě je celý proces zastřešen předpisy Evropské unie a pokyny orgánů EBA[3].

Jak tedy postupovat?

- Pro správné řízení je rozhodující řádné zjištění faktického stavu a připravenost žadatele.
- Žadatel musí mít připraven a promyšlen svůj byznysový projekt a ten napasovat do „slohové“ práce.
- Klíčové je shromáždit veškeré podklady po stránce personální, organizační a technické.
- Mezi nezbytnými požadavky patří požadavek na kapitál a profesní pojištění[4].

Následně je potřeba, aby si žadatel doložil finanční stabilitu[5] a připravil si fungující interní řízení rizik a v neposlední řadě zajistil dodržování pravidel ochrany spotřebitele, k tomu je žádoucí vytvořit si systém vyřizování stížností a reklamací.

Vysoký důraz se přikládá obchodnímu plánu a jeho životaschopnosti. Obchodní plán je skutečně zamýšlený podnikatelský plán a musí minimálně obsahovat popisnou část a finanční plán, včetně předpokladů budoucího vývoje (pro následující tři roky, resp. na první 3 účetní období), proto musí být ve formátu výkazů účetní závěrky podle zákona o účetnictví. Mimo jiné jeho součástí je marketingový plán. Jelikož je obchodní plán klíčovým dokumentem, lze doporučit žadatelům, aby si s jeho zpracováním dali nutnou dávku práce. Náležitosti obchodního plánu stanoví příloha č. 2 vyhlášky č. 1/2022 Sb., o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku, v platném znění.

Po personální stránce je nezbytně nutná profesionální způsobilost managementu, je kladen důraz na jejich odbornou způsobilost, bezúhonnost, důvěryhodnost a zkušenosti klíčových osob.

Zvláštní pozornost pak zaslouží vnitřní kontrolní systém (compliance, AML, interní audit, risk management). Žadatel musí mít nastaven proces kontroly dle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.

V neposlední řadě si žadatel připraví návrh vnitřních předpisů ve formě závazných postupů a metodik upravujících vnitřní fungování žadatele a požadovaná čestná prohlášení.

Na závěr uvádíme shrnutí některých nejdůležitějších dokumentů a informací, které nesmíte zapomenout připravit. Tyto vychází především z vyhlášky č. 1/2022 Sb., o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku, v platném znění:

- Plán činnosti
- Obchodní plán, jehož součástí je marketingový plán
- Informace o:
 - a. organizačním uspořádání
 - b. osobě s kvalifikovanou účastí (důvěryhodnost/bezúhonnost)
 - c. o vedoucích osobách (odborná způsobilost/důvěryhodnost/bezúhonnost)
 - d. o osobách s úzkým propojením
 - Informace k doložení základního kapitálu
 - Řídící a kontrolní systém
 - Mechanismy pro vnitřní správu a řízení a vnitřní kontrolu
 - Hodnocení rizik, kontrolní a bezpečnostní opatření
 - Popis bezpečnostních postupů
 - Informace o citlivých údajích o platbách
 - Popis opatření k zajištění kontinuity
 - Informace o sběru statistických dat
 - Systém vyřizování stížností a reklamací
 - Popis opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a příručka

opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu pro pracovníky žadatele

- Identifikační údaje auditora, který provádí u žadatele povinný audit podle zákona o auditorech
- Název asociací sdružující osoby poskytující platební služby nebo jiných obdobných asociací, jejichž je žadatel členem a nebo jejichž členem se v nejbližší době stane
- Pojistnou smlouvu
- Návrh smlouvy o účtu podle §22 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku a další dokumenty a doklady.

Je třeba upozornit, že informace předložené žadatelem musí být vždy **pravdivé, úplné a také aktuální**.

Žádost je možné podat pouze elektronicky. V souvislosti s podáním žádosti je nutné uhradit správní poplatek. O žádosti o udělení povolení k činnosti platební instituce ČNB rozhoduje ve lhůtě do 3 měsíců od zahájení řízení. Lhůta je samozřejmě odvislá od připravenosti žadatele a kvality předložených podkladů.

Závěr

Je evidentní, že licenční proces je formálně a administrativně komplikovaným procesem. Proto je nutno přípravu žádosti, včetně jednotlivých detailů, nepodcenit. Osobně se domnívám, že v ideálním případě je vhodné si nechat odborně poradit advokátní kanceláří nebo poradenskou agenturou, která má s danou oblastí již praktické zkušenosti a je schopna kvalifikovaně žádost a potřebné přílohy zpracovat pro žadatele a snáze ho tak licenčním řízením provést.

JUDr. Martina Piecha,
právník

Zdroj:

- Zákon č. [370/2017](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. [1/2022](#) Sb., o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.

[1] Zákon č. [21/1992](#) Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Zákon č. [370/2017](#) Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.

[3] <https://www.eba.europa.eu/>

[4] Nebo jiné srovnatelné zajištění podle čl. 5 odst. 4 směrnice (EU) 2015/2366.

[5] Žadatel musí prokázat, že disponuje dostatečným základním kapitálem a legitimním zdrojem

těchto prostředků.

Další články:

- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)